

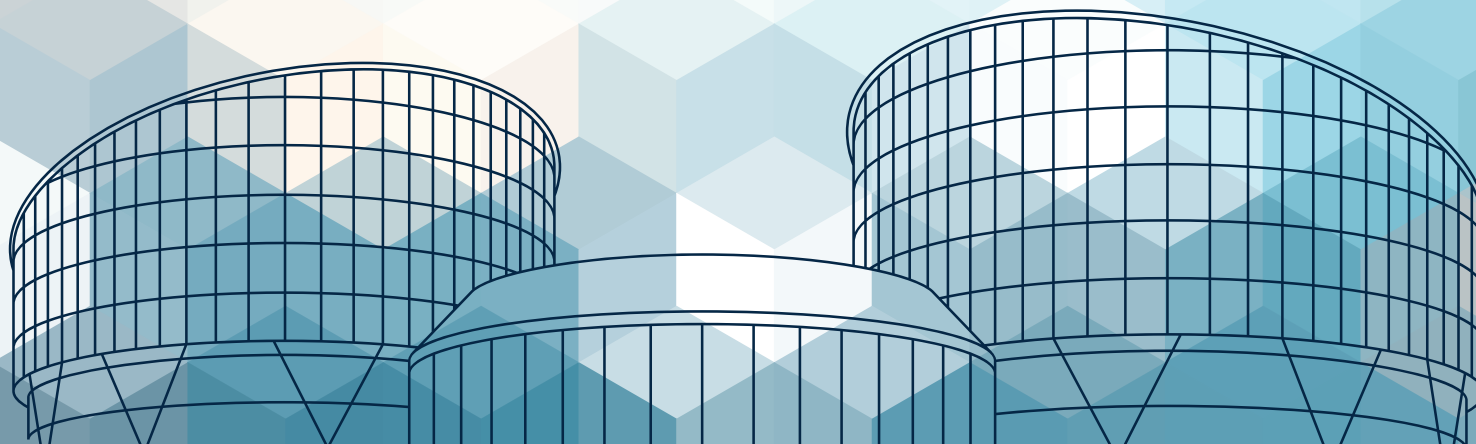
Пројекат финансира
Европска унија

 ПРАВОСУДНА
АКАДЕМИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ПРАВДЕ

Тадеући и МекКол против Италије

Изјава о ограничењу одговорности. Ова публикација је израђена уз помоћ Европске уније. Садржај ове публикације искључива је одговорност пројекта „Подршка Европске уније Правосудној академији“ и ни у ком случају не одражава ставове Европске уније.

АНАЛИЗА ПРЕСУДЕ

Одбијање надлежних органа да одобре ванбрачном партнеру из истополне заједнице боравак ради спајања породице (повреда чл. 14 у вези са чл. 8 Конвенције)

Тадеући и МекКол против Италије¹

(БРОЈ ПРЕДСТАВКЕ: 51362/09, ПРЕСУДА ОД 30.06.2016.)

¹ Taddeucci and McCall v. Italy.

СЕНТЕНЦА:

Пропуштање надлежних органа да различито поступају према ванбрачним паровима који се налазе у различитој ситуацији доводи до дискриминације.

ЧИЊЕНИЧНИ ОПИС:

Хомосексуални невенчани партнери од којих један има италијанско, а други новозеландско држављанство поднели су представку Европском суду. Након њиховог пресељења са Новог Зеланда у Италију, новозеландски држављанин је безуспешно поднео захтев за боравак ради спајања пордице у Италији надлежној полицијској станици. Након што је његов захтев одбијен као неоснован, подносиоци су се обрратили надлежном суду који је одобрио боравиште новозеландском држављанину. Надлежни суд је том приликом истакао да су потребни предуслови испуњени будући да се национални прописи тумаче тако да се хомосексуални партнер сматра чланом породице. Жалба коју је поднео тим поводом министар унутрашњих полова је усвојена од стране другостепеног суда који је заузео став да се партнери из истополне заједнице не могу да сматрају члановима породице у сврху одобрења боравка као и сталног настајења. Ту пресуду су подносиоци даље неуспело побијали пред Касационим судом.

НАЧЕЛА ЕВРОПСКОГ СУДА:

Сходно устаљеној пракси Европског суда, члан 14 примењив је једино уколико постоји различито поступање државних органа према појединцима у релативно сличним ситуацијама или када државе нису примениле различити третман на ситуације које су битно различите. Различито поступање државних

органа је дискриминаторно једино уколико у конкретном случају не постоји објективно и разумно оправдање, односно, уколико мешање није усмерено на остваривање легитимног циља или уколико не постоји разуман однос пропорционалности између употребљених средстава и циља којем се тежи.

Даље, да би примена члана 14 дошла у обзир, различито поступање мора да се односи на „уживање права и слобода предвиђених у овој Конвенцији“, укључујући дакле и право на поштовање породичног живота које се јемчи чланом 8. Према пракси Европског суда, веза између два лица истог пола који су остварили сталну заједницу живота попада под концепт „породичног живота“ у смислу члана 8.

ПРИМЕНА НАЧЕЛА НА ЧИЊЕНИЦЕ КОНКРЕТНОГ ПРЕДМЕТА:

У овом предмету, Европски суд је нашао да је одбијање надлежних органа да одобре, једном од двојице подносиоца представке који је страни држављанин, боравак ради спајања породице довело до немогућности да настави заједницу живота са својим партнером на територији Италије. Стога, такав акт државних органа представља мешање у погледу једног од кључних елемената права на поштовања породичног живота. Извршено мешање је било законито будући да је национално законодавство предвиђало јасан правни основ у том погледу.

Касациони суд је истакао да онемогућавање ванбрачним партнерима да им се одобри боравак није условљено њиховом сексуалном оријентацијом, већ да се односи на све ванбрачне partnere – како из хомосексуалних тако и из хетеросексуалних заједница. Европски суд, међутим, примећује да ситуација подносилаца није упоредива са ситуацијом ванбрачних

хетеросексуалних партнера. Наиме, одредбама националног законодавства хомосексуалним партнерима је за разлику од хетеросексуалних, била ускраћена могућност да се венчају. Стога, они, за разлику од хетеросексуалних ванбрачних партнера, нису ни могли да стекну статус „супружника“ на основу одредби националног права што представља нужан предуслов за одобрење боравка у конкретном случају.

Дакле, у погледу могућности одобрења боравка у циљу спајања породице, Европски суд је нашао да је поступање према подносиоцима као партнерима истог пола било изједначено са поступањем према ванбрачним паровима различитог пола који су били у знатно другачијој ситуацији од њихове. Пропуштање државних органа да примене различит третман у овом предмету према лицима који се налазе у различитој ситуацији не може да се оправда на основу члана 14. Иако у овом предмету национално право није изричито прописивало различито поступање према ванбрачним партнерима на основу сексуалне оријентације, такво дејство је посредно остварено омогућавањем стицања статуса „члана породице“ једино хетеросексуалним партнерима. Даље, будући да су државни органи пропустили да пруже објективно и разумно оправдање за своје поступање наступила је повреда члана 14 у вези са чланом 8 Европске конвенције.

ПОСЛЕДИЦЕ УТВРЂЕНЕ ПОВРЕДЕ:

За наведену повреду Европски суд је подносиоцима досудио правично задовољење на име нематеријалне штете у износу од 20.000 евра, као и додатних 18.925 евра на име трошкова поступка.

КОМЕНТАР:

У овом предмету Европски суд је утврдио да онемогућавање заједнице живота ванбрачним хомосексуалним партнерима представља повреду Конвенције уколико им није пружена могућност да закључењем брака или на други законом прописан начин отклоне постављено ограничење. Ова пресуда је од великог значаја и за Републику Србију будући да домаће законодавство којим се регулише положај страних држављана, пре свега Закон о странцима, поставља саобразна ограничења у погледу одобрења привременог боравка и сталног настањења страним држављанима који су ванбрачни партнери српских држављана (видети чл. 32 и 37 Закона о странцима). Стога би, надлежни органи требало да приступе ширем тумачењу одредби чланова 32 и 37 у циљу испуњења конвенцијских стандарда.

ПОДРШКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ
Теразије 8/1, 11000 Београд, Србија

Т: +381 11 3023 866

Ф: +381 11 3023 877

info@jap.rs

**BRITISH
COUNCIL**

Пројекат спроводи конзорцијум
који предводи British Council